

АТЕСТАЦІЯ ПЕДПРАЦІВНИКІВ ЗА НОВИМ ПОЛОЖЕННЯМ: КОРОТКО ПРО ГОЛОВНЕ

Атестація педагогічного працівника є обов'язковою та може бути черговою або позачерговою. Інформація про її проведення оприлюднюється на вебсайті закладу освіти не пізніше п'яти робочих днів з дня прийняття відповідного рішення атестаційною комісією. Протягом наступних 5 робочих днів педагогічний працівник може подати до атестаційної комісії документи, що, на його думку, свідчать про педагогічну майстерність та/або професійні досягнення. Положенням дозволено подавати матеріали:

- в паперовій формі;
- в електронній формі (кожен документ в окремому файлі у форматі PDF).

Вони надсилаються на адресу електронної пошти, попередньо визначеною атестаційною комісією, з підтвердженням про отримання.

Якщо атестаційна комісія створена в суб'єкті освітньої діяльності (органі управління у сфері освіти), документи, які зберігаються в особовій справі педагогічного працівника, до комісії не подаються.

Якщо строки, визначені Положенням, припадають на вихідний, неробочий, святковий день, відповідний строк починається з першого за ним робочого дня. У випадку виникнення обставин, що об'єктивно унеможливають діяльність атестаційної комісії або педагогічних працівників, які атестуються, перебіг строків проведення атестації припиняється на час дії таких обставин і відновлюється після їхнього припинення.

Атестація педагогічних працівників – це система заходів, спрямованих на всебічне та комплексне оцінювання їхньої педагогічної діяльності. Процедурі модернізовано та удосконалено, приведено у відповідність до норм чинного законодавства.

Положення про атестацію педагогічних працівників набрало чинності 01 вересня 2023 року і є обов'язковим для застосування у відповідних закладах освіти.

Довідка:

1. *Це Положення поширюється на педагогічних працівників, які здійснюють педагогічну діяльність та посади яких віднесено до педагогічних, згідно з Переліком*

посад педагогічних та науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14 червня 2000 року № 963.

2. Це Положення не поширюється на педагогічних працівників закладів освіти, установ, які атестуються відповідно до вимог Закону України «Про професійний розвиток працівників», а також педагогічних працівників закладів спеціалізованої освіти, які забезпечують здобуття фахових компетентностей спеціалізованої освіти (крім наукових ліцеїв).

МІЖАТЕСТАЦІЙНИЙ ПЕРІОД

Проміжок часу між проходженням педагогічним працівником попередньої та наступної атестації (міжатаестаційний період) не може бути меншим за три роки, крім випадків позачергової атестації за ініціативи педагогічного працівника. До цього періоду не включається:

- час перебування в соціальних відпустках;
- навчання у закладах вищої освіти;
- період, на який переноситься атестація.

Підвищення кваліфікації є необхідною умовою атестації й проводиться в міжатаестаційний період відповідно до законодавства. Мінімальний загальний обсяг підвищення кваліфікації впродовж п'яти років має становити не менше:

- 150 годин (5 кредитів ЄКТС) для педагогічних працівників закладів загальної середньої, професійно-технічної освіти;
- 120 годин (4 кредити ЄКТС) педагогів закладів освіти інших типів.

До загального обсягу включаються всі години підвищення кваліфікації незалежно від суб'єкта підвищення кваліфікації, виду, форми чи напрямку.

Зауважити! Відповідно до оновленої ст.51 Закону України «Про повну загальну середню освіту» не менше 10 відсотків загальної кількості годин підвищення кваліфікації обов'язково мають бути спрямовані на вдосконалення компетенцій у роботі з учнями з ООП та не менше 10 відсотків - на надання психологічної підтримки учасникам освітнього процесу.

ПЛАНОВА АТЕСТАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Планова атестація має проводитись:

- не раніше ніж через рік після призначення на посаду;

- не менше одного разу на п'ять років. Проте у разі тимчасової непрацездатності педагогічного працівника або інших обставин, що не залежать від його волі та перешкоджають проходженню ним атестації, за рішенням відповідної атестаційної комісії вона може бути перенесена до припинення таких обставин, але не більше ніж на один рік зі збереженням раніше присвоєної кваліфікаційної категорії (педагогічного звання).

Для проведення чергової атестації атестаційні комісії *до 10 жовтня* поточного року мають скласти і затвердити список педагогічних працівників, які атестуються в наступному календарному році. Якщо педагог відсутній у списку, він має *не пізніше 20 грудня* поточного календарного року подати заяву, на підставі якої його мають включити до відповідного списку.

ПОЗАЧЕРГОВА АТЕСТАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Підставами для проведення позачергової атестації педагогічного працівника може бути ініціатива:

1. керівника закладу освіти у разі зниження якості його педагогічної діяльності;
2. педагога, освітній рівень та стаж роботи якого відповідає вимогам, за наявності однієї з таких умов:

- визнання його переможцем, лауреатом фінальних етапів всеукраїнських, міжнародних фахових конкурсів;
- наявність освітньо-наукового/освітньо-творчого, наукового ступеня;
- успішне проходження сертифікації.

Для проведення позачергової атестації *до 20 грудня* педагогічний працівник має подати заяву (додаток 1 до Положення) до атестаційної комісії.

Позачергова атестація керівника закладу освіти проводиться за ініціативою керівника відповідного органу управління у сфері освіти у разі виявлення низької якості освітньої діяльності закладу освіти за підсумками інституційного аудиту.

АТЕСТАЦІЯ ОКРЕМИХ КАТЕГОРІЙ ПЕДАГОГІВ

Положенням визначено особливості проведення атестації педагогів, які:

- мають педагогічне навантаження з декількох предметів. Їхня атестація проводиться з того предмета, який викладається за спеціальністю, але

необхідною умовою є підвищення кваліфікації з навчальних предметів, які є обов'язковими для вивчення згідно з освітньою програмою закладу освіти.

Присвоєна кваліфікаційна категорія поширюється на все педагогічне навантаження;

- працюють за сумісництвом або на умовах строкового трудового договору.

Такі педагоги атестуються на загальних підставах;

- обіймають різні педагогічні посади в одному чи різних закладах освіти (зокрема керівники закладів освіти, які викладають предмети або здійснюють іншу педагогічну роботу). Такі педагоги атестуються за кожною з посад;

- працюють у різних закладах освіти за однією посадою та/або викладають один предмет. Вони атестуються за основним місцем роботи, результати атестації (кваліфікаційна категорія, педагогічне звання або тарифний розряд) поширюються на все педагогічне навантаження за всіма місцями роботи та/або посадами;

- довантажені годинами з інших предметів в міжатестаційний період. Присвоєна кваліфікаційна категорія поширюється на все педагогічне навантаження до чергової атестації;

- переходять на інші педагогічні посади у закладі освіти, переводяться з одного закладу до іншого або переривають роботу на педагогічній посаді (незалежно від тривалості перерви). За такими працівниками зберігаються кваліфікаційні категорії та педагогічні звання, присвоєні за результатами останньої атестації, а наступна здійснюється не пізніше ніж через два роки після прийняття їх на роботу;

- призначені на посади педагогічних працівників відповідно до частини п'ятої ст. 58 Закону України «Про освіту» та ті, які пройшли педагогічну інтернатуру в законодавчому порядку. Такі працівники атестуються упродовж другого року роботи (не раніше ніж через один рік після призначення на посаду);

- успішно пройшли сертифікацію. Вона зараховується (один раз протягом строку дії сертифіката) як проходження чергової або позачергової атестації, що проводиться за ініціативи педагогічного працівника. Педагогу присвоюється

відповідна кваліфікаційна категорія та/або педагогічне звання без урахування тривалості міжатестаційного періоду, вимог до освітнього рівня та стажу й без проведення будь-яких заходів, пов'язаних із вивченням і оцінюванням його діяльності та професійних компетентностей.

Що потрібно робити, аби підготуватися і пройти сертифікацію? На що звернути увагу під час самооцінювання власної педагогічної майстерності? Відповіді на ці та багато інших запитань ви отримаєте на вебінарі директора Департаменту акредитації та моніторингу ДСЯО Нелі Величко «Сертифікація вперше: що потрібно знати вчителю», який відбудеться 08.09.2023.

Результати атестації педагогічних працівників

Результатами атестації педагогічного працівника є прийняття рішення атестаційної комісії (I рівня - не пізніше 01 квітня, II - III рівня - не пізніше 25 квітня) щодо:

- займаної посади – встановлюється її відповідність або невідповідність;
- кваліфікаційної категорії та педагогічного звання - присвоюються (не присвоюються) або підтверджуються (не підтверджується). Якщо відмова стосується категорій «спеціаліст першої категорії» чи «спеціаліст вищої категорії», атестаційна комісія приймає рішення про відмову у присвоєнні/підтвердженні раніше присвоєного педагогічного звання.

Якщо посада педагога не передбачає присвоєння кваліфікаційних категорій, визначається відповідність (невідповідність) займаній посаді та встановлюється (підтверджується) тарифний розряд.

ПРИСВОЄННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ КАТЕГОРІЙ

Кваліфікаційні категорії присвоюються педагогічним працівникам за умови наявності в них:

- освітнього (освітньо-кваліфікаційного) рівня, підтвердженого відповідним документом про освіту;
- стажу роботи на посаді педагогічного працівника (визначається відповідно до даних його особової справи, трудової книжки, відомостей з Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування тощо).

Педагогічні працівники, які працюють у закладах освіти та мають вищу освіту за спеціальностями, що не відповідають навчальним предметам або педагогічній діяльності за посадою, вважаються такими, що мають відповідну посаді професійну кваліфікацію та атестуються як такі, що мають відповідну освіту.

Залежно від отриманого ступеня вищої освіти та стажу роботи педагогам можуть присвоюватись/підтверджуватись такі категорії:

- «спеціаліст» (*вимоги: освітній рівень педагога - фаховий молодший бакалавр, молодший бакалавр, бакалавр чи магістр*);
- «спеціаліст другої категорії» (*вимоги: освітній рівень педагога - молодший бакалавр, бакалавр чи магістр (для працівників ЗДО - фаховий молодший бакалавр), стаж - не менше 3-х років*);
- «спеціаліст першої категорії» (*вимоги: освітній рівень педагога - бакалавр, магістр (для працівників ЗДО - фаховий молодший бакалавр або молодший бакалавр), стаж - не менше 5 років*);
- «спеціаліст вищої категорії» (*вимоги: освітній рівень педагога - магістр, стаж - не менше 7 років*).

Без дотримання послідовності можуть бути присвоєні кваліфікаційні категорії педагогічним працівникам, які:

- мають науковий ступінь та стаж роботи на посаді не менше 1 року (може бути присвоєна категорія «спеціаліст вищої категорії»);
- не мають педагогічної освіти, але мають стаж роботи в одній із галузей економіки (крім освітньої) та працюють на посадах педагогічних працівників («спеціаліст другої категорії» - за наявності не менше 2 років стажу роботи, «спеціаліст першої категорії» - не менше 5 років, «спеціаліст вищої категорії» - не менше 7 років).

ПРИСВОЄННЯ (ПІДТВЕРДЖЕННЯ) ПЕДАГОГІЧНИХ ЗВАНЬ

Педагогічні звання присвоюються (підтверджуються) педагогічним працівникам, які мають кваліфікаційну категорію «спеціаліст першої категорії» та «спеціаліст вищої категорії» й демонструють високі професійні досягнення, зокрема:

- впровадження і поширення методики компетентнісного навчання та нових освітніх технологій;
- надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії);
- участь у процедурах і заходах, пов'язаних із забезпеченням якості освіти та впровадженням інновацій, педагогічних новацій і технологій у системі освіти;
- переможці, лауреати всеукраїнських, міжнародних фахових конкурсів;
- підготовка учнів-переможців всеукраїнських, міжнародних олімпіад, конкурсів, змагань, тощо.

Педагогічне звання «вихователь-методист» може присвоюватися музичним керівникам та інструкторам з фізичної культури закладів дошкільної освіти.

ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ АТЕСТАЦІЙНИХ КОМІСІЙ

У разі незгоди педагогічного працівника з рішенням атестаційної комісії I чи II рівнів він має право упродовж 7 робочих днів з дати отримання атестаційного листа подати апеляцію до атестаційної комісії вищого рівня. Вона подається шляхом направлення апеляційної заяви за формою (додаток 4 до Положення), до якої додаються копії:

- атестаційного листа, виданого атестаційною комісією, рішення якої оскаржується;
- документів, що подавалися педагогічним працівником до атестаційної комісії, рішення якої оскаржується (у разі їхнього подання).

Апеляційна заява з додатками подається у паперовій та/або електронній формі на визначену атестаційною комісією адресу електронної пошти (з підтвердженням отримання) у сканованому вигляді (формат PDF, кожен документ – окремим файлом).

Наша команда щиро бажає вам високих досягнень у професійній сфері! У свою чергу ми і надалі будемо працювати, аби допомогти вам у створенні якісного освітнього простору за будь-яких умов!